

SUMMARY

I. Khizhnyak. Primary school teacher is linguodidactic training in line with the socio-cultural trends of modern time.

The article emphasizes the relevance of socio-cultural approach to the formation of professional linguodidactic competence of the prospective primary school teacher according to the educational innovations of our time. Author carries out a detailed analysis of the basic concepts of socio-cultural approach to the students' linguodidactic training, describes the ways of complex forming of socio-cultural and linguodidactic competencies of the pedagogical universities graduate, which ultimately are embodied in linguodidactic culture of the prospective primary school teacher; underlines the exceptional role of qualitative socio-cultural environment of the university in this process, that assumes agreement with social and cultural requirements for professional training, most of which is linguodidactic professional training of primary school teacher.

The author states that as a result of socio-cultural trends and factors of national higher education, following the global educational trends, combines two major vectors of development, which, at first glance, seem rather contradictory: information technology and technological and anthropocentric democratic. In fact, both directions have common roots and ways of implementation in education, because all innovations are caused by socio-cultural factors of out-of-educational and educational levels and are reflected in the so-called socio-cultural approach to the training of specialists in educational field and prospective primary school teachers in particular. An important result of this process is the formation of socio-cultural competence of prospective specialists, which the author describes in the broadest sense as a complex formation and expression of their linguistic and communicative, social, intellectual, cultural, information technology and life competencies.

As a result, the author concludes that the implementation of socio-cultural aspects of professional linguodidactic training of a future primary school teacher in all its levels is today the most important direction of work of the relevant department, which regulates the quality of the educational process and the competitiveness of prospective graduates.

Key words: linguodidactic training, linguodidactic competence, linguodidactic culture, socio-cultural approach, socio-cultural environment, socio-cultural competence, higher educational establishment, primary school teacher.

УДК 378.1

О. О. Ярошинська

Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини

ОСВІТА ЯК НЕВІД'ЄМНИЙ КОНСТРУКТ ПОНЯТТЯ «ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ»

Актуальність розробки теоретико-методичних засад проектування освітнього середовища професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи зумовила дослідження різних аспектів представлення мегакатегорії «освіта» та в контексті конструкту «освітнє середовище професійної підготовки» виокремлення власного бачення реалізації освітніх задач в умовах середовищного проектування підготовки вчителя початкових класів. У статті представлено широкий спектр трактування поняття «освіта»; окреслено відповідно до сучасних парадигм цілі освіти; розкрито

роль освітнього компоненту в професійній підготовці. Запропоновано власне визначення освіти як педагогічно організованої соціалізації особистості, також обґрунтовано позицію автора щодо представлення майбутнього фахівця як активного суб'єкта освітньої взаємодії.

Ключові слова: *освіта, освітнє середовище, професійна освіта, освітнє середовище професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів.*

Постановка проблеми. Освіта як соціокультурне явище є важливим чинником еволюційного розвитку суспільства. В умовах динамічних змін соціуму вона також виступає індикатором розвитку народів і прогресу країн. Як зазначає В. Г. Кремень: «Освіта у XXI столітті – це не лише надання знань і виховання особистості. Освіта в добу глобалізації та високих технологій – це чинник соціальної стабільності, економічного добробуту країни, її конкурентоспроможності й національної безпеки. Тому освіту не можна й надалі стереотипно зараховувати до сфери відомчої чи галузевої політики, а варто підходити до неї як до загальнонаціональної, стратегічно важливої проблеми» [3, 395].

26 вересня 2012 р. Генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй Пан Гі Мун офіційно виступив з ініціативою «Освіта перш за все» в межах зустрічі світових лідерів на Генеральній Асамблеї ООН в м. Нью-Йорк (США). Уперше Генеральний секретар ООН висунув освіту в якості пріоритету. Це рішення по праву вважають історичним, адже воно визнає здатність освіти змінювати життя людей і сприяти побудові більш стійких, мирних суспільств, що процвітають.

Аналіз актуальних досліджень. Сьогодні актуалізуються нові аспекти важливості освітнього процесу для розвитку особистості та соціуму, адже в «умовах швидкозмінного світу освіта реально стає продуктивною силою й гарантом національної безпеки держави, оскільки соціально-економічний розвиток суспільства все більше залежний від знань та освіченості кожного громадянина. Основним засобом підвищення ефективності економіки стає людський капітал, зокрема сукупний інтелект та знання людей, їх здатність до інноваційної діяльності, творчі й управлінські якості тощо. «Інтелектуальна» економіка, в умовах, коли знання й кваліфікація стають капіталом й особистим надбанням кожної людини, починає взаємодіяти з підсистемою соціального організму, що «продукує» нову якість людини – Людину освічену [6, 13].

На думку С. О. Сисоевої, освіта перетворює і спрямовує життя суспільства, зберігаючи в ньому все те, що має цінність для людини; визначає стратегію і реалістичні умови розвитку суспільства, перетворюючи його із «суспільства сьогодні» на «суспільство завтра»; формує нове мислення, нове

бачення смислу життя. Іншими словами, в такому контексті освіта виступає як засіб управління розвитком суспільства [7, 7].

Дослідження мегакатегорії «освіта» широко представлено у працях вітчизняних та зарубіжних науковців, при цьому особливої уваги заслуговують думки Б. С. Гершунського, С. У. Гончаренка, В. В. Краєвського, В. Г. Кременя, Дж. Т. Крістенсена, В. І. Лугового, О. М. Новікова, В. О. Огнев'юка, В. І. Слободчикова, С. О. Сисоевої, О. І. Суббето, Е. Тоффлера та ін.

У контексті актуальності проектування педагогічної реальності в умовах професійної освіти широкого обговорення набув конструкт «освітнє середовище», невід'ємною складовою якого є освітній компонент.

Мета статті. Актуальність розробки теоретико-методичних засад проектування освітнього середовища професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи зумовила дослідження різних аспектів представлення мегакатегорії «освіта» та в контексті конструкту «освітнє середовище професійної підготовки» виокремлення власного бачення реалізації освітніх задач в умовах середовищного проектування професійної підготовки вчителя початкових класів.

Виклад основного матеріалу. Освіта в цілому, як зазначає В. Г. Кремень, – це поле комплексних досліджень, міждисциплінарного підходу й системного аналізу, оскільки вона є «системним» об'єктом, як і системними є її основні проблемні ситуації [4].

Зосередимось на дослідженні категорії «освіта» в педагогічному контексті, оскільки як «вселюдський феномен» (Огнев'юк В. О.) вона здобула надзвичайно широке представлення в різних галузях знань.

Як зазначає С. У. Гончаренко, освіта є однією з найширших педагогічних категорій, яка має цілісну, поліфункціональну та полісмыслову структуру [1, 614]. Поняття увійшло у вітчизняний педагогічний лексикон у XVIII ст. і за останні століття наповнилось різноманітним термінологічним змістом. У XX ст., в контексті радянської педагогіки, в основу семантичного поля даної категорії було покладено процес оволодіння людиною знаннями, вміннями та навичками. Так, в радянському енциклопедичному словнику освіта визначалася як «результат засвоєння систематизованих знань, умінь, навичок; необхідна умова підготовки людини до життя та праці».

У психолого-педагогічній літературі та державних документах широко представлені різні підходи до визначення поняття «освіта»:

- суспільно організований, нормований процес постійної передачі попередніми поколіннями наступним соціально значущого досвіду, який представляє собою в онтогенетичному плані становлення

особистості у відповідності з генетичною програмою та соціалізацією особистості, а також результат цього процесу (П. І. Підкасистий);

- оволодіння особистістю певною системою наукових знань, практичних умінь та навичок і пов'язаний з ними той чи інший рівень розвитку її розумово-пізнавальної та творчої діяльності, а також морально-естетичної культури, які в сукупності визначають її соціальний стан та індивідуальну своєрідність (І. Ф. Харламов);
- особливий вид цілеспрямованої діяльності з метою підготовки людини до життя в суспільстві, яка складається з виховання та навчання та здійснюється в інтересах людини, суспільства й держави (В. В. Краєвський);
- трансляція соціального досвіду в часі історії та відтворення усталених форм суспільного життя в просторі культури (В. В. Рубцов);
- цілісний процес фізичного та духовного формування особистості, процес соціалізації, свідомо орієнтований на певні ідеальні образи, на історично обумовлені, більш-менш чітко зафіксовані в суспільній свідомості соціальні еталони (В. О. Сластьонін);
- сукупний процес і результат цілеспрямовано організованого інформаційного окультурення людини, освоєння нею культурного досвіду (В. І. Луговий);
- спеціальна сфера соціального життя, унікальна система, своєрідний соціокультурний феномен, який сприяє нагромадженню знань, умінь і навичок, інтелектуальному розвитку людини (С. У. Гончаренко; Енциклопедія освіти);
- процес і результат удосконалення здібностей і поведінки особистості, за якого вона досягає соціальної зрілості й індивідуального зростання (рішення XX сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО);
- основа інтелектуального, культурного, духовного, соціального, економічного розвитку суспільства і держави (Закон України «Про освіту»).

Різноаспектність визначення поняття «освіта» узагальнює Б. С. Гершунський, який виділяє чотири аспекти його змістового трактування [1]: освіта як цінність; освіта як система; освіта як процес; освіта як результат.

На думку С. У. Гончаренка, добре обґрунтованим є розгляд освіти як поняття, що включає кілька аспектів:

- освіта як процес, тобто єдність навчання, виховання, розвитку, саморозвитку особистості; збереження культурних норм з орієнтацією на майбутній стан культури...;

- освіта як соціокультурний інститут, який сприяє економічному, культурному функціонуванню й удосконаленню суспільства за допомогою спеціально організованої цілеспрямованої соціалізації окремих індивідів, виражений у системі, що включає освітні установи, органи управління ними, освітні стандарти, які забезпечують їх функціонування та розвиток;
- освіта як результат, тобто рівень загальної культури і досвідченості підростаючого покоління, засвоєння того духовного й матеріального потенціалу, який був накопичений людською цивілізацією в процесі еволюційного розвитку та який націлений на подальший соціальний прогрес [2, 615].

Отже, трактування поняття «освіта» в різних джерелах має широкий змістовий аспект, від вузького значення особистої цінності до широкого – соціального явища. У деяких із них зміст освіти визначається в контексті «зунівської» педагогіки, яка розглядає навчання та його результат, як процес передачі знань, умінь, навичок, що свідчить про «об'єкт – суб'єктну» взаємодію учасників навчального процесу. В інших визначеннях надається пріоритет саморозвитку і самореалізації людини в процесі освітньої діяльності. У такому випадку той, хто навчається є активним суб'єктом освітнього процесу і реалізує «суб'єкт – суб'єктну» взаємодію. Виходячи з такого розуміння освіти, освіченість фахівця розуміється не тільки як рівень професійної компетентності, але і як продукт його розвитку і саморозвитку, сукупність якостей, що визначають його соціальну та особистісну зрілість.

Основними результативними компонентами освіти Б. С. Гершунський визначає: грамотність (освітній мінімум, початковий результативний компонент освітньої діяльності); освіченість (грамотність, доведення до суспільного та особистісно необхідного максимуму); професійна компетентність (рівень власного професійного розвитку); культура (глибоке, усвідомлене й шанобливе ставлення до спадщини минулого, здатність творчо сприймати, розуміти та перевтілювати дійсність у тій чи іншій сфері діяльності та стосунках); менталітет (найвища цінність освіти, квінтесенція культури) [1, 132]. Ієрархічні освітні «сходи» руху людини в напрямку до найбільш високих освітніх результатів обґрунтовано Б. С. Гершунським, як шлях від грамотності до менталітету (рис. 1).

У дослідженні О. М. Новікова сформульовано три загальні цілі освіти.

1. Створення умов для становлення істинно людської особистості, у тому числі професійної, для включення людини в суспільно-корисну працю відповідно до її інтересів та здібностей. При чому для кожної окремої людини

її освіта виступає у двох іпостасях: як засіб самореалізації, самовираження і самоствердження особистості; як засіб стійкості, соціального самозахисту й адаптації людини в умовах ринкової економіки, як її власність, капітал, яким вона розпоряджається чи буде розпоряджатися як суб'єкт на ринку праці.

Рис. 1. Ієрархічна модель освіти (за Б. С. Гершунським)

2. Виховання громадян – соціально активних, творчих членів суспільства, що оволоділи системою загальнолюдських і національних цінностей та ідеалів, здатних до трансформації виробництва, виробничих, економічних і суспільних відносин, участі в управлінні; таких, що володіють почуттям громадянської відповідальності за своє життя і життя своєї сім'ї, за результати своєї діяльності, за збереження природи, за долю світу й країни.

3. Задоволення актуальних та перспективних потреб виробництва в економічній, соціальній, культурній та інших сферах у кваліфікованих спеціалістах, що відповідають вимогам гуманітарного, соціального та науково-технічного прогресу, мають широкий загальний і професійний світогляд, професійну мобільність [5, 44].

Ми підтримуємо думку дослідника, що ця триєдина мета освіти повинна створювати гармонійну триєдність і вимагає переосмислення багатьох позицій в усьому освітньому процесі – цілей, змісту, форм, методів та засобів навчання і виховання, ролі особистості педагога загальноосвітньої та професійної школи, вимог до рівня його загального та професійного розвитку тощо.

Особливої уваги потребує вища професійна освіта, адже вона є не просто заключною ланкою традиційної системи освіти, але й важливим елементом розвитку людських ресурсів будь-якої країни світу в цілому [9]. Аналіз доповіді Всесвітнього банку «Формування суспільства знань: нові виклики вищої освіти» [9] переконує, що саме, вища освіта має вирішальне значення для створення інтелектуального потенціалу, від якого залежать виробництво й застосування знань, розвиток практики неперервного навчання, що зумовлює перехід до нового суспільства знань.

Глибинні й динамічні зміни суспільного буття, глобалізація та інформатизація висувають нові вимоги до професійної освіти, яка не може більше залишатися тільки «транслятором» накопичених людством знань. Все більшої значущості набувають особистісні аспекти освіти, зокрема формування адекватних сучасним тенденціям розвитку суспільства цінностей і світоглядних уявлень особистості, освоєння необхідних умінь і способів діяльності, що дозволяють знайти своє місце в житті, реалізувати можливості та здібності. Тобто освіта все більше набуває характеру педагогічно організованої соціалізації, здійснюваної в інтересах особистості й суспільства, а її результат – це не лише накопичена когнітивна система та діяльнісні характеристики майбутнього фахівця, це обов'язково загальнокультурні цінності, що сформовані на основі фахової компетентності.

У дослідженні ми будемо розуміти освіту як педагогічно організовану соціалізацію особистості, яка побудована на засадах активної, безперервної (впродовж усього життя) творчо-пізнавальної діяльності людини і полягає у «входженні» в суспільство, в оволодінні світовими культурних цінностями та досвідом попередніх поколінь, передбачає взаємозбагачення суб'єктів освітнього процесу і здійснюється на основі та з метою саморозвитку особистості. Таке розуміння освіти дозволяє визначити її як функцію важливого цивілізаційного механізму розвитку суспільства, а особистість розглядати як суб'єкт взаємодії з притаманними їй взаємообумовленістю і активністю.

З метою підвищення ефективності професійної освіти в сучасних умовах актуалізовано задачу конструювання педагогічної реальності, яка б передбачала не тільки включення особистості в процес професійної освіти, а й створювала б умови використання майбутнім фахівцем освіти для розвитку особистісних та професійних компетенцій, а також забезпечення соціальної успішності впродовж життя. У цьому контексті важливе цілісне представлення моделі освіти.

Так, вдалу, на нашу думку, модель освіти (рис. 2) презентує В. І. Слободчиков [8, 174]. Це органічно ціла, здатна до розвитку сфера, яку можна зобразити у вигляді трьох взаємозв'язаних предметних проєкцій освітньої практики: освітніх середовищ, освітніх інститутів та освітніх процесів, а також двох механізмів їх забезпечення: освітньої політики, яка реалізує функцію самовизначення освіти в соціумі та управління освітою, що скріплює її цілісну сферу.

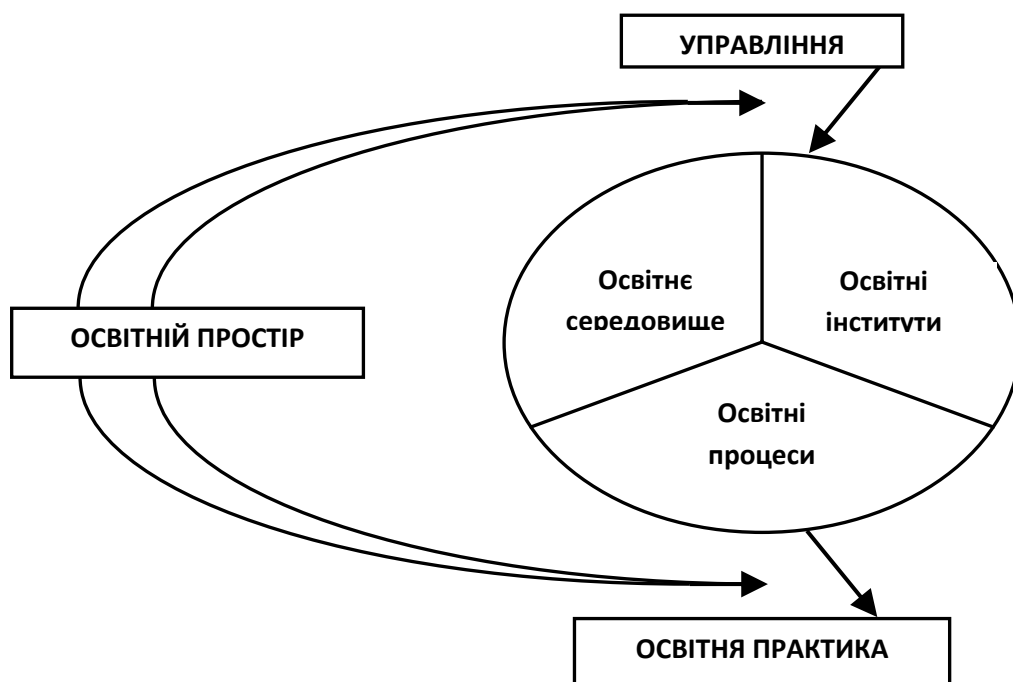

Рис. 2. Модель сфери освіти (за В. І. Слободчиковим)

Автор зазначає, що в запропонованій структурі сфери освіти кожний її «елемент», кожна із проекцій утворюється як результат перетинання двох інших. Так, освітні середовища задаються сукупністю освітніх інститутів і процесів, освітні інститути нормативно закріплюють і організовують зміст освітнього середовища і програми освітньої діяльності, характеристика освітніх процесів визначається типом інститутів і освітніх середовищ.

У контексті проектування педагогічної реальності поняття «освіта» і «середовище» об'єднуються по значущості і взаємообумовленості й потребують ґрунтового представлення в конструкті «освітнє середовище».

На основі аналізу наукової літератури з'ясовано, що в педагогічних, психологічних джерелах досить широко представлено дефініцію «освітнє середовище». Підтвердженням широкого спектру представлення змісту даного поняття є такі визначення «освітнього середовища»:

- «частина соціокультурного простору, зона взаємодії освітніх систем, їх елементів, навчального матеріалу і суб'єктів освітніх процесів» (Н. Б. Крилова);
- сукупність усіх можливостей навчання і розвитку особистості і зокрема можливостей, як позитивних, так і негативних (С. Д. Дерябо);
- поліструктурна система прямих та непрямих взаємодій педагогів та учнів, які очевидно та не очевидно реалізують представлені психолого-педагогічні установки, цілі, методи, засоби і форми організації навчального процесу, з одного боку, та результативні характеристики

психічного розвитку учнів, що пов'язані з цією взаємодією – з іншого (В. В. Рубцов, Н. І. Поліванова, І. М. Улановська та ін.);

- система ключових факторів, які визначають освіченість та розвиток особистості: люди, які мають вплив на освітні процеси; суспільно-політичний устрій країни; природне та соціокультурне середовище; засоби масової інформації; випадкові події; сукупність соціальних, культурних, а також спеціально організованих в навчальному закладі психолого-педагогічних умов, у результаті взаємодії яких з індивідом відбувається становлення особистості (Ю. Н. Кулюткін, С. О. Тарасов);
- простір соціальних комунікацій, які залучають суб'єкта освіти в процеси освоєння, споживання, обміну та поширення культурних цінностей і актуалізуються його поведінкою (Т. Мент) та ін.

Зауважимо, що це лише незначна частина визначень даного поняття. Ґрунтовний міждисциплінарний досвід дослідження феномену «освітнє середовище» в науковій літературі створив у педагогічній науці ситуацію виникнення множинності підходів до розкриття його сутності і, зокрема, як категорії професійної освіти.

У процесі дослідження з'ясовано, що в науковій літературі виокремлено основні аспекти дослідження освітнього середовища, метою створення якого є професійне становлення і розвиток фахівця: освітнє середовище як соціокультурна система; освітнє середовище як сукупність умов; освітнє середовище як сукупність освітніх ресурсів тощо.

Більшість досліджень трактують освітнє середовище як сукупність умов та можливостей, що забезпечують активність учасників взаємодії на засадах суб'єкт – суб'єктності.

З'ясовано, що поняття «освітнє середовище» відображає досить широке коло соціокультурних, соціально-педагогічних і власне педагогічних явищ. Як соціокультурне явище освітнє середовище включає в себе всю сукупність умов, в яких відбувається становлення, розвиток і формування фахівця. Як соціально-педагогічне явище воно представляє собою сукупність спеціально створюваних державою, суспільством умов, необхідних для формування людини в процесі її професійного становлення. Освітнє середовище як педагогічне явище є сукупність умов, у яких розгортається освітній процес і з яким вступають у взаємодію суб'єкти цього процесу з метою особистісного та професійного зростання й самовдосконалення.

Освітнє середовище професійної підготовки майбутнього вчителя початкових класів формується як відкрита система і акумулює в собі цілеспрямовано створюванні в освітньому просторі навчального закладу

взаємодії між усіма його суб'єктами, які безпосередньо залучені до освітнього процесу. Водночас важливо зазначити, що освітні можливості середовища професійної підготовки забезпечуються не лише розвитком освітнього простору ВНЗ, але й завдяки активній, творчій діяльності та розвитку суб'єктів взаємодії – педагогів і майбутніх учителів.

Висновки. У нашому дослідженні ми обґрунтовуємо думку, що освітнє середовище професійної підготовки майбутнього вчителя початкових класів – це цілісна педагогічно організована система умов, що забезпечують активну взаємодію суб'єктів освітнього простору вищого навчального закладу з метою особистісного розвитку майбутнього вчителя та формування його готовності до професійної діяльності.

Освітній компонент є невід'ємним конструктом досліджуваного поняття, адже саме освіта забезпечує важливий цивілізаційний механізм розвитку суспільства та майбутнього фахівця, при чому майбутній учитель початкової школи розглядається як суб'єкт освітнього середовища професійної підготовки з притаманними йому взаємообумовленістю й активністю.

У контексті сучасних парадигмальних змін професійна освіта взагалі й освіта майбутнього вчителя початкових класів, зокрема, – це шлях розвитку особистісних та професійних компетенцій, а також формування цілісної системи якостей і характеристик, необхідних для соціальної успішності особистості впродовж життя. У практичному плані реалізація цієї задачі передбачає проектування освітнього середовища професійної підготовки, яке б стимулювало розвиток особистості не тільки як суб'єкта пізнавальної діяльності, але й – професійної. Обґрунтування методичних підходів та принципів такого проектування потребує детального дослідження і може стати наступним етапом нашої роботи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гершунский Б. С. Философия образования для XXI века (В поисках практикоориентированных концепций) / Б. С. Гершунский. – М. : Изд-во «Совершенство», 1998. – 608 с.
2. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; головний ред. В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
3. Кремень В. Г. Філософія людиноцентризму в освітньому просторі / В. Г. Кремень. – [2-е вид.]. – К. : Т-во «Знання» України, 2010. – С. 384–395.
4. Кремень В. Г. Філософія людиноцентризму у контексті проблем освіти [Електронний ресурс] / В. Г. Кремень // Електронне наукове видання матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. «Гуманізм та освіта» (11–13 червня 2006 р.) / Міністерство освіти і науки України, Академія педагогічних наук України, Вінницький національний технічний університет, Університет Євле (Швеція). – Вінниця : ВНТУ, 2006. – Режим доступу : <http://conf.vstu.vinnica.ua/humed/2006/txt/06kvkpo.php>.

5. Новиков А. М. Постиндустриальное образование : Публицистическая полемическая монография / А. М. Новиков. – М. : Издательство «Эгвес», 2008. – 136 с.

6. Освітологія: хрестоматія : навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів / Укл. Огнев'юк В. О., Сисоєва С.О. – К. : ВП «Едельвейс», 2013. – 728 с.

7. Сисоєва С. О. Освіта і особистість в умовах постіндустриального світу : монографія / С. О. Сисоєва. – Хмельницький : ХГПА, 2008. – 324 с. – С. 7–16.

8. Слободчиков В. И. О понятии образовательной среды в концепции развивающего образования / В. И. Слободчиков // 2-ая Российская конференция по экологической психологии. Материалы. (Москва, 12–14 апреля 2000 г.) / под ред. В. И. Панова. – М. : Эксплицентр РОСС, 2000. – С. 172–176.

9. Constructing Knowledge Societies : New Challenges for Tertiary Education [Електронний ресурс] / The World Bank. Washington D. C. – Режим доступу : <http://www.prcon.ru/book/salnikov/vovtorykh-poluchateli-obra>.

РЕЗЮМЕ

Е. А. Ярошинская. Образование как неотъемлемый конструкт понятия «образовательная среда профессиональной подготовки будущих учителей начальных классов».

Актуальность разработки теоретико-методических основ проектирования образовательной среды профессиональной подготовки будущих учителей начальной школы обусловила исследования различных аспектов представления megacategory «образование» и в контексте конструкта «образовательная среда профессиональной подготовки» выделение собственного видения реализации образовательных задач в условиях средового проектирования подготовки учителя начальных классов. В статье представлен широкий спектр трактовки понятия «образование»; в соответствии с современными парадигмами обозначены цели образования; раскрыта роль образовательного компонента в профессиональной подготовке. Предложено собственное определение образования как педагогически организованной социализации личности, также обоснована позиция автора относительно определения будущего специалиста как активного субъекта образовательного взаимодействия.

Ключевые слова: образование, образовательная среда, профессиональное образование, образовательная среда профессиональной подготовки будущих учителей начальных классов.

SUMMARY

O. Yaroshynska. Education as an essential construct of the concept «educational environment of future primary school teachers training».

The urgency of developing the theoretical and methodological principles of design of the educational environment of primary school teachers training has led to the study of various aspects of presentation the megacategory «education» and in the context of the concept «educational environment of professional training» singling out its own vision of the educational problems in terms of environmental design of primary school teacher training.

This article presents a wide range of interpretations of the concept «education»; the educational goals are outlined according to current paradigms; the role of the educational component of professional training was shown. A proper definition of «education» as a pedagogically organized socialization is also justified by the position of representing the future expert as an active player in the educational interaction. It is built on the principles of active, continuous (lifelong) creative human cognitive activity that lies in the «entry» into the society, in mastering the world of cultural values and experiences of previous generations

that involves mutual subjects of educational process and it is done on the base and with a goal of self-identity.

It is justified the opinion that in terms of improving the efficiency of professional education is modified the task of designing educational reality that would provide not only the inclusion of the individual in the process of professional education and create the conditions for the use of professional education for the future development of personal and professional competence, and to ensure the social progress throughout life.

This article summarizes the views of scientists to determine the nature of the term «educational environment». It is shown that it reflects a very wide range of socio-cultural, socio-educational and pedagogical events. It is proved that the educational component is an integral construct of investigated concept formation because it provides an important mechanism of civilized society and future expert, whereby a future elementary school teacher is considered as a subject of the educational training environment with its inherent interdependence and activity.

Key words: *education, educational environment, professional training, educational environment of primary school teachers training.*